

PORADNIK GAZETY PRAWNEJ

UKAZUJE SIĘ OD 1995 ROKU

P O L E C A

PKPIR 2017

- Zasady prowadzenia księgi na nowym wzorze
- Ewidencja transakcji gotówkowych – po zmianach
- Zamknięcie pkpir
- Ewidencja nietypowych zdarzeń na przykładach

ISBN 978-83-7440-939-1

9 788374 409391

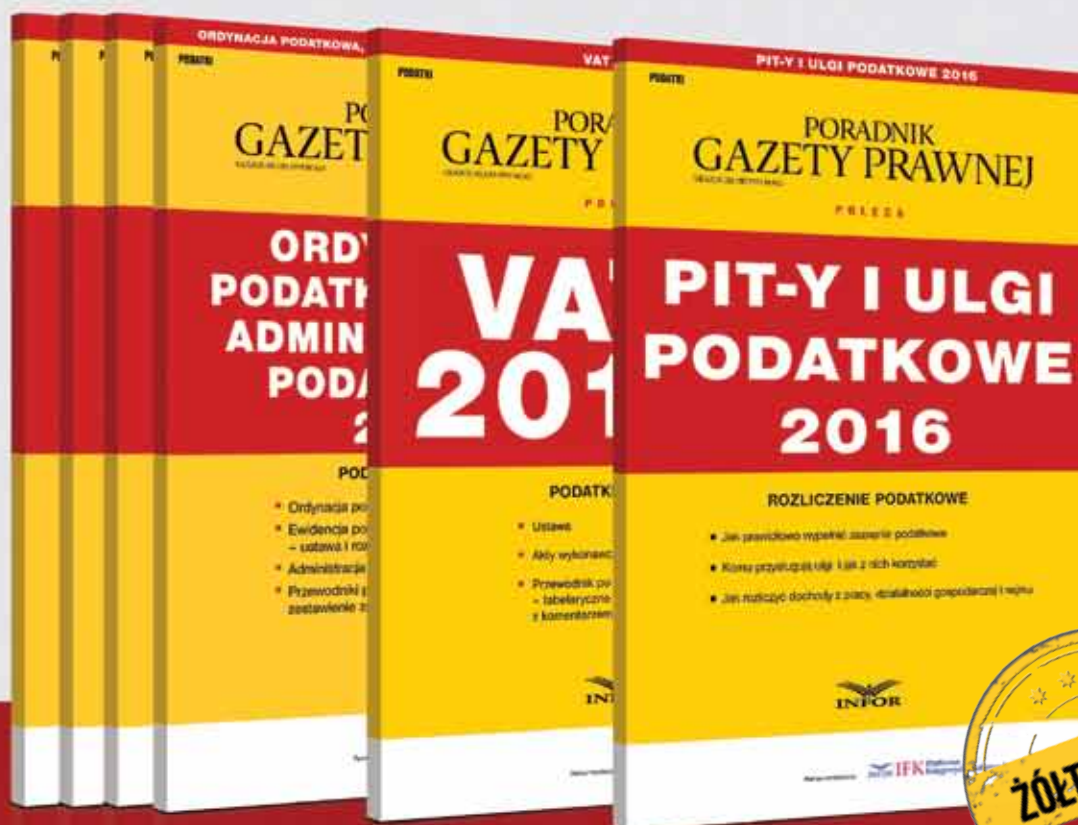
Partner merytoryczny

 IFK Platforma
Księgowych i Kadrowych

Komplet wiedzy

jedyny taki na rynku!

Komplet 6 książek w wersji **PREMIUM**
z pakietem wideoszkoleń na pendrive
za **274 zł** zamiast 289 zł lub
w wersji **STANDARD** za **144 zł** zamiast 164 zł

ZAMÓW: 22 761 30 30, 801 626 666

 BOK@INFOR.PL

 WWW.SKLEP.INFOR.PL

PKPiR 2017

- Zasady prowadzenia księgi na nowym wzorze
- Ewidencja transakcji gotówkowych – po zmianach
- Zamknięcie pkpir
- Ewidencja nietypowych zdarzeń na przykładach

INFOR
PRENUMERATA
2017

PROFESJONALNIE I NA CZAS

Zamów prenumeratę MONITORA księgowego na 2017 rok!

- 24 wydania drukowane
- Dostęp do elektronicznego archiwum numerów od 2003 roku na mk.infor.pl
- Książka „Przewodnik po zmianach w podatkach i rachunkowości 2016/2017”
- Ponad 20 merytorycznych dodatków z serii: Wskaźniki i stawki, Temat na czasie, Kodeks księgowego, Przegląd najnowszego orzecznictwa i interpretacji oraz Ściągi księgowego

www.sklep.infor.pl

22 212 07 30, 801 626 666

bok@infor.pl

INFOR
Zał. R. Pierkowski w 1987 r.

Grupa INFOR PL

Prezes Zarządu
Ryszard Pieńkowski

INFOR PL Spółka Akcyjna
01-042 Warszawa
ul. Okopowa 58/72
www.infor.pl

PKPiR 2017

Dyrektor Centrum Wydawniczego
Marzena Nikiel

Redaktor merytoryczny
Katarzyna Wojciechowska

Redaktor graficzno-techniczny
Edyta Wojtecka

Korekta
Barbara Redzyńska

Adres redakcji
01-042 Warszawa,
ul. Okopowa 58/72
www.pgpi.infor.pl

Biuro Reklamy

Kamilla Alchimowicz
e-mail: kamilla.alchimowicz@infor.pl
tel. 22 530 40 75
Aneta Dmowska
e-mail: aneta.dmowska@infor.pl
tel. 22 530 40 27

Biuro Obsługi Klienta

01-042 Warszawa, ul. Okopowa 58/72
tel. 22 761 30 30, 801 626 666
faks: 22 761 30 31
e-mail: bok@infor.pl

Copyright by INFOR PL Spółka Akcyjna. Publikacja jest chroniona przepisami prawa autorskiego. Wykonywanie kserokopii lub powielanie inną metodą oraz rozpowszechnianie bez zgody wydawcy w całości lub części jest zabronione i podlega odpowiedzialności karnej.

Druk: KF Partner

Materiałów niezamówionych nie zwracamy, zachowując sobie prawo do skrótów i zmian tytułu.

Wstęp	5
1. Kto prowadzi księgę przychodów i rozchodów	7
1.1. Pkpir przy prowadzeniu działań specjalnych produkcji rolnej	10
1.1.1. Zaliczki na podatek	13
1.2. Pkpir rolników	13
1.3. Wyłączenia z prowadzenia pkpir	16
1.3.1. Sprzedaż majątku likwidacyjnego	18
1.4. Zwolnienie z obowiązku prowadzenia księgi	18
1.5. Pkpir w okresie zawieszenia działalności gospodarczej	19
2. Przychody rozliczane w pkpir	21
2.1. Kolumna 7 – „Wartość sprzedanych towarów i usług”	22
2.1.1. Rozliczenie otrzymanej zaliczki	24
2.1.2. Rozliczenie sprzedaży udokumentowanej fakturą oraz raportem dobowym	25
2.1.3. Rozliczenie korekty przychodów	25
2.2. Kolumna 8 – „Pozostałe przychody”	27
2.2.1. Rozliczenie dofinansowań	31
2.3. Dowody księgowe rozliczające przychody	37
3. Koszty rozliczane w pkpir	40
3.1. Kolumna 10 – „Zakup towarów handlowych i materiałów wg cen zakupu”	40
3.1.1. Przesunięcie towaru	44
3.1.2. Rozliczenie zmiany przeznaczenia towaru handlowego	45
3.1.3. Straty w towarach handlowych	47
3.2. Kolumna 11 – „Koszty uboczne zakupu”	49
3.3. Kolumna 12 – „Wynagrodzenia w gotówce i w naturze”	49
3.3.1. Wynagrodzenia pracownicze	49
3.3.2. Wynagrodzenia z umów o dzieło, zlecenia	52
3.3.3. Nie każde wynagrodzenie w kolumnie 12 pkpir	53
3.4. Kolumna 13 – „Pozostałe wydatki”	54
3.4.1. Podróże służbowe pracowników	54
3.4.2. Podróż służbowa właściciela firmy	56
3.4.3. Samochód rozliczany według ewidencji przebiegu pojazdu	58
3.4.4. Nieodliczony VAT jako koszt	63
3.4.5. Ubezpieczenie AC samochodu w podwójnym limicie	64
3.4.6. Odpisy amortyzacyjne	65
3.4.7. Ważna wartość środka trwałego	66
3.4.8. Odpisy amortyzacyjne przy samochodach osobowych	68
3.4.9. Ulepszenie środka trwałego	68
3.4.10. Wydatki na naprawy reklamacyjne	69

3.5. Kolumna 16 – „Koszty działalności badawczo-rozwojowej”	70
3.6. Koszty na przełomie roku	74
3.7. Korekta kosztów	78
3.7.1. Koniec korekty kosztów z tytułu nieterminowych płatności zobowiązań	80
3.8. Transakcje gotówkowe wyłączone z kosztów	83
3.9. Dowody księgowe rozliczające koszty	88
3.9.1. Dowody wewnętrzne	88
3.9.2. Zakup towarów rolnych od producenta	90
4. Zamknięcie księgi przychodów i rozchodów	91
4.1. Podsumowanie roczne zapisów	91
4.2. Spis z natury	92
4.2.1. Jak wycenić spis z natury	96
4.2.2. Różnice inwentaryzacyjne	98
4.3. Ustalanie dochodu różnicą remanentów	100
4.4. Rozliczenie dochodu wspólników spółek osobowych	101
ROZPORZĄDZENIE MINISTRA FINANSÓW z dnia 26 sierpnia 2003 r. w sprawie prowadzenia podatkowej księgi przychodów i rozchodów (j.t. Dz.U. z 2014 r., poz. 1037; zm.: Dz.U. z 2016 r., poz. 467)	103

UWAGA

W publikacji uwzględniono uchwalone zmiany, które będą obowiązywać od 1 stycznia 2017 r. oraz projekty zmian znane na dzień 4 listopada 2016 r.

Wstęp

Od 1 stycznia 2017 r. wszyscy podatnicy prowadzący podatkową księgę przychodów i rozchodów (dalej: pkpir) muszą stosować wzór wprowadzony od 8 kwietnia 2016 r. przez rozporządzenie Ministra Finansów z 31 marca 2016 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie prowadzenia podatkowej księgi przychodów i rozchodów (Dz.U. z 2016 r., poz. 467), dalej: rozporządzenie zmieniające. Do końca 2016 r. podatnicy mogli stosować poprzedni wzór pkpir, jeżeli przed wejściem w życie rozporządzenia zmieniającego, tj. przed 8 kwietnia 2016 r., prowadzili już pkpir według dotychczasowego wzoru.

Wzór pkpir obowiązujący w 2017 r. bezwzględnie wszystkich podatników zawiera wyodrębnioną kolumnę (16) do ewidencjonowania wydatków odliczanych w ramach ulgi badawczo-rozwojowej (szczegółowo zagadnienie to omawiamy w pkt 3.5. Kolumna 16 – „Koszty działalności badawczo-rozwojowej” na str. 70). W związku z tym w obowiązującym w 2017 r. wzorze pkpir do wpisywania uwag przeznaczona jest kolumna 17, a nie – jak to było w poprzednim wzorze pkpir – kolumna 16.

UWAGA

W 2017 r. podatnicy mają bezwzględny obowiązek stosowania nowego wzoru pkpir.

PRZYKŁAD

Podatnik prowadzi księgę przychodów i rozchodów od początku 2016 r. Do końca 2016 r. stosował dotychczasowy wzór pkpir. Od 1 stycznia 2017 r. jest zobowiązany do stosowania nowego wzoru księgi.

Nowy wzór pkpir obowiązujący w 2017 r.

Lp.	Data zdarzenia gospodarczego	Nr dowodu księgowego	Kontrahent		Opis zdarzenia gospodarczego	Przychód					
			imię i nazwisko (firma)	adres		wartość sprzedanych towarów i usług		pozostałe przychody		razem przychód (7 + 8)	
						zł	gr	zł	gr	zł	gr
1	2	3	4	5	6	7		8		9	
					Suma strony						
					Przeniesienie z po- przedniej strony						
					Razem od począt- ku roku						

Zakup towarów handlowych i materiałów wg cen zakupu		Koszty uboczne zakupu		Wydatki (koszty)								Koszty działalności badawczo-rozwojowej, o których mowa w art. 26e ustawy o podatku dochodowym				Uwagi
				wynagrodzenia w gotówce i w naturze		pozostałe wydatki		razem wydatki (12 + 13)				opis kosztu		wartość		
zł	gr	zł	gr	zł	gr	zł	gr	zł	gr	zł	gr		zł	gr		
10		11		12		13		14		15		16				17

W publikacji przedstawiamy ewidencję poszczególnych zdarzeń gospodarczych w pkpir prowadzonej według wzoru wprowadzonego przez rozporządzenie zmieniające i obowiązującego bezwzględnie wszystkich podatników w 2017 r.

Omawiamy również zmiany, które są związane z prowadzeniem pkpir, a które weszły w życie 1 stycznia 2017 r. Należą do nich m.in.:

- ograniczenia w zaliczaniu do kosztów wydatków zapłaconych gotówką,
- opodatkowanie wynagrodzeń finansowanych z dotacji otrzymanych na prowadzenie działalności gospodarczej,
- nowe zasady rozliczania ulgi badawczo-rozwojowej.

1. Kto prowadzi księgę przychodów i rozchodów

Podatkową księgę przychodów i rozchodów zobowiązane są prowadzić osoby fizyczne prowadzące indywidualną działalność gospodarczą lub działalność gospodarczą w formie spółki cywilnej osób fizycznych, spółki jawnej osób fizycznych czy spółki partnerskiej, których dochody z tej działalności są opodatkowane:

- według zasad ogólnych albo
- podatkiem liniowym

– a osiągnięte w poprzednim roku przychody nie zobowiązują tych podmiotów do zaprowadzenia ksiąg rachunkowych.

UWAGA!

Osoby fizyczne, spółki cywilne osób fizycznych, spółki jawne osób fizycznych oraz spółki partnerskie są zobowiązane prowadzić w 2017 r. księgi rachunkowe, jeżeli ich przychody w myśl art. 14 ustawy o PIT za poprzedni rok obrotowy (tj. 2016 r.) wyniosły co najmniej 5 157 120 zł (równowartość 1 200 000 euro). Przeliczenia kwoty 1 200 000 euro dokonuje się po średnim kursie ogłoszonym przez NBP na pierwszy dzień roboczy października roku poprzedzającego rok obrotowy. Średni kurs euro z 3 października 2016 r. wynosił 4,2976 zł.

Projekt ustawy o zmianie niektórych ustaw w celu poprawy otoczenia prawnego przedsiębiorców, przygotowany przez Ministerstwo Rozwoju, przewiduje wprowadzenie od 1 stycznia 2017 r. wyższego limitu, którego przekroczenie zobowiąże do prowadzenia ksiąg rachunkowych. Wynosiłby on 2 000 000 euro. Przy limicie 2 000 000 euro do prowadzenia ksiąg rachunkowych w 2017 r. będą zobowiązane podmioty, których przychody netto przekroczyły w 2016 r. kwotę 8 595 200 zł.

Zasady ogólne polegają na opodatkowaniu dochodów z działalności gospodarczej według skali podatkowej. Zaletą opodatkowania dochodów według skali podatkowej jest możliwość:

- potrącania kosztów uzyskania przychodów,
- skorzystania z pełnego katalogu ulg podatkowych, m.in. z odliczenia od dochodu darowizn czy odliczenia od podatku ulgi rodzinnej,
- rozliczenia podatku wspólnie z małżonkiem lub jako osoba samotnie wychowująca dziecko.

Minusem opodatkowania dochodów według skali podatkowej jest opodatkowanie dochodów powyżej kwoty 85 528 zł wysoką stawką podatkową, tj. 32%.

Istotą podatku liniowego jest to, że bez względu na wysokość dochodu osiąganego z działalności gospodarczej podatnik opłaca podatek dochodowy według jednej stałej stawki, tj. 19% (art. 30c ust. 1 ustawy o PIT). Ta forma opodatkowania jest więc korzystna dla podatnika o wysokich dochodach z działalności gospodarczej, który przy opodatkowaniu dochodów według skali podatkowej wchodziłby w drugi próg podatkowy.

Wadą podatku liniowego jest brak możliwości skorzystania z preferencyjnych rozliczeń wspólnie z małżonkiem albo jako osoba samotnie wychowująca dzieci. Również katalog odliczeń jest węższy niż przy opodatkowaniu według skali podatkowej.

PRZYKŁAD

Osoba fizyczna prowadzi działalność gospodarczą w formie spółki jawnej, której wspólnikami są ta osoba fizyczna oraz spółka z o.o. Dochód z działalności gospodarczej tej osoby (podatnikami podatku dochodowego są wspólnicy spółki jawnej) jest opodatkowany według skali podatkowej. Taka spółka jawna nie może prowadzić pkpir, ponieważ jej wspólnikami nie są wyłącznie osoby fizyczne. Musi więc prowadzić księgi rachunkowe.

Z praktyki organów podatkowych:

- **Limit przychodów przy prowadzeniu działalności indywidualnie i w spółce osobowej:** Skoro więc przychody, które podatnik (osoba fizyczna) uzyskuje w związku z udziałem w zysku spółki komandytowej (w takiej formie działa Spółka), nie są przychodami z działalności gospodarczej wykonywanej we własnym imieniu (działalność tę prowadzi we własnym imieniu spółka komandytowa), to przychodów tych nie należy uwzględniać przy obliczaniu limitu, o którym mowa w art. 24a ust. 4 Ustawy o PIT. Powyższe znajduje potwierdzenie w brzmieniu art. 5b ust. 2 Ustawy o PIT. Zgodnie z tym przepisem jeżeli pozarolniczą działalność gospodarczą prowadzi spółka niemająca osobowości prawnej, przychody wspólnika z udziału w takiej spółce, określone na podstawie art. 8 ust. 1, uznaje się za przychody ze źródła, o którym mowa w art. 10 ust. 1 pkt 3 (tj. z działalności gospodarczej). Z przepisu tego bezsprzecznie wynika zatem, że to Spółka (a nie Wnioskodawca) jest podmiotem prowadzącym działalność gospodarczą. W związku z powyższym, Wnioskodawca uważa, iż w przypadku, gdy przychody osiągnęte przez niego z Działalności Indywidualnej (bez uwzględnienia przychodów z udziału w zysku Spółki) nie osiągną wartości określonej w art. 24a ust. 4 Ustawy o PIT, Wnioskodawca nie ma obowiązku prowadzenia ksiąg rachunkowych. (...) W świetle obowiązującego stanu prawnego stanowisko Wnioskodawcy w sprawie oceny prawnej przedstawionego zdarzenia przyszłego jest prawidłowe (interpretacja indywidualna Dyrektora Izby Skarbowej w Warszawie z 9 marca 2016 r., nr IPPB1/4511-71/16-3/ES).

PRZYKŁAD

Osoba fizyczna prowadzi indywidualną działalność gospodarczą oraz działalność w formie spółki jawnej osób fizycznych. W obu przypadkach dochody tej osoby z działalności gospodarczej są opodatkowane podatkiem liniowym. Przychody z indywidualnej działalności gospodarczej wyniosły w 2016 r. 120 000 zł. Przychody spółki wyniosły w 2016 r. 10 500 000 zł. W takim przypadku spółka jawna jest zobowiązana prowadzić w 2017 r. księgi rachunkowe. Dla indywidualnej działalności gospodarczej osoba fizyczna może w 2017 r. prowadzić pkpir.

Z praktyki organów podatkowych:

- **Prowadzenie pkpir przy wspólnym przedsięwzięciu:** Wnioskodawca wspólnie z inną osobą fizyczną zamierzają prowadzić szkołę podstawową oraz gimnazjum. Wnioskodawca wraz z inną osobą zostaną wpisani łącznie do stosownej ewidencji prowadzonej przez właściwą jednostkę samorządu terytorialnego jako organ prowadzący szkołę. Działalność będą prowadzić na zasadzie spółki cywilnej lub wspólnego przedsięwzięcia. (...) Co prawda, powyższe przepisy nie wskazują jako podmiotu obowiązującego do prowadzenia podatkowej księgi przychodów i rozchodów – wspólnego przedsięwzięcia, jednakże jego podobieństwo, a w zasadzie tożsamość z instytucją spółki cywilnej, powinno prowadzić do konstatacji, że również i w przypadku wspólnego przedsięwzięcia osób fizycznych – jedyną właściwą ewidencją powinna być podatkowa księga przychodów i rozchodów. Taka wspólna księga razem ze wspólną ewidencją środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych umożliwiłaby dokładne obliczenie dochodu (straty), podstawy opodatkowania oraz wysokości należnego podatku. Każdy bowiem z uczestników przedsięwzięcia (w tym Wnioskodawca) rozliczałby je na podstawie umówionego w umowie/porozumieniu udziału w zyskach i stratach. Powyższy sposób rozliczeń wydaje się zresztą jedynym możliwym, gdyż – w przeciwnym stanowisku (odrębną księgę dla każdego uczestnika przedsięwzięcia) trudno sobie wyobrazić, by uczestnicy wspólnego przedsięwzięcia każdą fakturę zakupu i sprzedaży pozyskiwali/generowali w wielu egzemplarzach – tak, by każdy miał egzemplarz dla siebie (interpretacja indywidualna Dyrektora Izby Skarbowej w Poznaniu z 26 czerwca 2014 r., nr ILPB1/415-366/14-2/AA).

Należy zastrzec, że jeżeli szkoła będzie realizować zadania zlecone i otrzyma na ten cel dotacje lub subwencje z budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego lub funduszy celowych, powinna prowadzić księgi rachunkowe od początku roku obrotowego, w którym dotacje lub subwencje zostały jej przyznane. Jeśli dotacja lub subwencja nie jest powiązana z zadaniem zleconym, to prowadzenie pkpir jest wystarczające.

Z praktyki organów podatkowych:

- **Przedszkole może prowadzić pkpir:** *Z przedstawionego we wniosku opisu zdarzenia przyszłego wynika, że od września 2014 r. Wnioskodawczyni, jako osoba fizyczna prowadząca działalność gospodarczą w formie spółki cywilnej, na podstawie wpisu do ewidencji działalności gospodarczej oraz wpisu do ewidencji szkół i placówek niepublicznych prowadzi niepubliczne przedszkole oraz niepubliczną szkołę podstawową o uprawnieniach szkoły publicznej. We wrześniu 2014 r. Wnioskodawczyni wystąpiła z wnioskiem do Urzędu Miasta o udzielenie dotacji z budżetu miasta na rzecz niepublicznych oraz publicznych szkół i innych placówek oświatowych prowadzonych przez osoby fizyczne i prawne, zgodnie z art. 90 ustawy o systemie oświaty. Zdarzenia gospodarcze związane z prowadzoną przez Wnioskodawczynię działalnością gospodarczą ewidencjonowane są w podatkowej księdze przychodów i rozchodów. Ponadto z wniosku wynika, że nie przekroczyła progu przychodów, o którym mowa w art. 2 ust. 1 pkt 2 ustawy o rachunkowości. Nie dotyczy jej również art. 2 ust. 1 pkt 7 tej ustawy, bowiem nie ma ani nie będzie miała podpisanej umowy z Urzędem Miasta, w której Urząd zlecałby Wnioskodawczyni wykonanie określonych czynności, uzależniających przyznanie przedmiotowej dotacji od ich wykonania. Z powyższego wynika, że Wnioskodawczyni nie wypełni hipotezy cyt. art. 2 ust. 1 pkt 2 i pkt 7 ustawy o rachunkowości. W konsekwencji, w świetle tak opisanego zdarzenia przyszłego, stwierdzić należy, że Wnioskodawczyni nie jest zobowiązana do prowadzenia ewidencji księgowej w postaci ksiąg rachunkowych. Tym samym zdarzenia gospodarcze związane z działalnością gospodarczą prowadzoną w formie niepublicznego przedszkola oraz niepublicznej szkoły podstawowej, Wnioskodawczyni może ewidencjonować w prowadzonej podatkowej księdze przychodów i rozchodów (interpretacja indywidualna Dyrektora Izby Skarbowej w Katowicach z 20 stycznia 2015 r., nr IBPBI/1/415-1276/14/ESZ).*

Obowiązek prowadzenia księgi dotyczy nie tylko wymienionych wcześniej przedsiębiorców. Dotyczy on również osób:

- wykonujących działalność na podstawie umów agencyjnych i umów na warunkach zlecenia, zawartych zgodnie z odrębnymi przepisami,
- prowadzących działy specjalne produkcji rolnej, jeżeli osoby te zgłosiły zamiar prowadzenia tych ksiąg, a limit przychodów zaeszły rok nie zobowiązuje ich do zaprowadzenia ksiąg rachunkowych,
- duchownych, które zrzekły się opłacania zryczałtowanego podatku dochodowego (art. 24a ust. 2 ustawy o PIT).

Wymienione podmioty prowadzą pkpir według podstawowego wzoru określonego w załączniku nr 1 do rozporządzenia Ministra Finansów z 26 sierpnia 2003 r. w sprawie prowadzenia podatkowej księgi przychodów i rozchodów (j.t. Dz.U. z 2014 r., poz. 1037 z późn. zm.), dalej: rozporządzenie w sprawie pkpir. Od 8 kwietnia 2016 r. obowiązuje nowy wzór pkpir. Został on wprowadzony przez rozporządzenie Ministra Finansów z 31 marca 2016 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie prowadzenia podatkowej księgi przychodów i rozchodów (Dz.U. z 2016 r., poz. 467), dalej: rozporządzenie zmieniające.

W 2016 r. podatnicy, którzy kontynuowali działalność gospodarczą, mogli do końca 2016 r. stosować poprzednio obowiązujący wzór pkpir, jeżeli przed 8 kwietnia 2016 r. prowadzili już pkpir według tego wzoru (§ 3 ust. 1 rozporządzenia zmieniającego). Od 1 stycznia 2017 r. wszyscy podatnicy zobowiązani do prowadzenia pkpir stosują nowy wzór.

UWAGA

W 2017 r. wszyscy podatnicy są zobowiązani do stosowania nowego wzoru pkpir.

W nowym wzorze wyodrębniono kolumnę 16 do wpisywania wydatków na działalność badawczo-rozwojową. Dotychczas kolumna ta była przeznaczona do wpisywania uwag. Po nowelizacji uwagi wpisuje się w kolumnie 17.

Prowadzonej księgi przychodów i rozchodów nie można, co do zasady, zmieniać na księgi rachunkowe w trakcie roku, chyba że następuje zmiana, z którą związany jest obowiązek zaprowadzenia ksiąg rachunkowych.

PRZYKŁAD

Spółka jawna osób fizycznych prowadzi w 2017 r. księgę przychodów i rozchodów. 1 września 2017 r. do spółki tej przystępuje jako wspólnik spółka z o.o. Od 1 września 2017 r. spółka jawna ma obowiązek zaprowadzić księgi rachunkowe. Na 31 sierpnia 2017 r. musi więc zamknąć księgę przychodów i rozchodów.

Podatnicy mogą prowadzić pkpir w wersji papierowej albo elektronicznie. W przypadku prowadzenia księgi w systemie teleinformatycznym warunkiem uznania księgi za prawidłową jest:

- 1) określenie na piśmie szczegółowej instrukcji obsługi programu komputerowego wykorzystywanego do prowadzenia księgi;
- 2) stosowanie programu komputerowego zapewniającego bezzwłoczny wgląd w treść dokonywanych zapisów oraz umożliwiającego wydrukowanie wszystkich danych w porządku chronologicznym, zgodnie z wzorem księgi;
- 3) przechowywanie zapisanych danych na informatycznych nośnikach danych, w sposób chroniący je przed zniszczeniem lub zniekształceniem, naruszeniem ustalonych zasad ich przetwarzania lub ich modyfikacją w sposób nieuprawniony (§ 31 ust. 1 rozporządzenia w sprawie pkpir).

Do 7 kwietnia 2016 r. podatnicy mieli obowiązek sporządzania wydruku zapisów dokonanych za dany miesiąc nie później niż do 20. dnia każdego miesiąca za miesiąc poprzedni. Od 8 kwietnia 2016 r. zlikwidowano ten obowiązek, uchylając dotychczasowy ust. 2 w § 31 rozporządzenia w sprawie pkpir. W związku z tym po nowelizacji wystarczające jest przeniesienie treści księgi prowadzonej w programie komputerowym, który zapewnia jej wydrukowanie według wzoru określonego w załączniku nr 1 do rozporządzenia w sprawie pkpir, na informatyczny nośnik danych zapewniający trwałość zapisu informacji. Zapisu treści na nośniku zapewniającym trwałość zapisu należy dokonywać po każdym miesiącu, który jest okresem rozliczeniowym dla celów rozliczenia zaliczki na podatek i jako taki podlega kontroli podatkowej. Przy braku zapisu zakończonego miesiąca księga może być uznana za prowadzoną wadliwie, za co grozi kara grzywny na podstawie art. 61 § 3 k.k.s. Nadal obowiązek dokonywania wydruku mają podatnicy, którzy prowadzą pkpir w programie komputerowym niezapewniającym wydruku pkpir według wzoru określonego w załączniku nr 1 do rozporządzenia w sprawie pkpir (§ 31 ust. 3 rozporządzenia w sprawie pkpir).

1.1. Pkpir przy prowadzeniu działów specjalnych produkcji rolnej

Przy prowadzeniu działów specjalnych produkcji rolnej podatnicy mają do wyboru dwa sposoby ustalania dochodu:

- na podstawie prowadzonych ksiąg (pkpir albo ksiąg rachunkowych),
- według norm szacunkowych.

Działami specjalnymi produkcji rolnej są uprawy w szklarniach i ogrzewanych tunelach foliowych, uprawy grzybów i ich grzybni, uprawy roślin „in vitro”, fermowa hodowla i chów drobiu rzeźnego i nieśnego, wylęgarnie drobiu, hodowla i chów zwierząt futerkowych i laboratoryjnych, hodowla dżdżownic, hodowla entomofagów, hodowla jedwabników, prowadzenie pasiek oraz hodowla i chów innych zwierząt poza gospodarstwem rolnym. Nie stanowią działów specjalnych produkcji rolnej uprawy, hodowla i chów zwierząt w rozmiarach nieprzekraczających wielkości określonych w załączniku nr 2 do ustawy o PIT (art. 2 ust. 3 i 3a ustawy o PIT).